

QÜESTIONARI DEBAT CONSTITUENT

ÀMBIT 2. DRETS

- 2.1. Principis d'aplicació dels drets.
- 2.2. Drets civils.
- 2.3. Drets polítics
- 2.4. Drets socials, econòmics i culturals.
- 2.5. Drets dels animals i de la natura.
- 2.6. Garanties dels drets.

2.1 Principis d'aplicació dels drets.

2.1.1 Creieu que tots els drets individuals i col·lectius que reconegui la Constitució (drets civils, socials i polítics) haurien de tenir el mateix grau de protecció i exigència?

Veure explicació detallada

- Els drets fonamentals són aquells inherents a les persones. Són drets universals independentment de les seves condicions personals, socials o econòmiques.
- Són drets fonamentals, per exemple, el dret a la vida, el dret a la llibertat, a la participació, a l'educació, a la llibertat d'expressió, etc.

- Sí, no es poden fer distincions.
- No, cal diferenciar entre drets fonamentals i no fonamentals, i reconèixer als primers major nivell de protecció i garanties.

2.1.2 Creieu que la Constitució hauria de vincular i obligar totes les institucions públiques i els seus servidors en la promoció activa dels drets individuals i col·lectius, sense cap discriminació?

- Sí.
- No.

2.2. Drets civils.

2.2.1 Com creieu que hauria de ser el dret de les dones a la interrupció de l'embaràs:

- Hauria de ser lliure, segur i gratuït, en qualsevol moment anterior al naixement.
- Hauria de ser lliure, segur i gratuït, en qualsevol moment durant les primeres setze (16) setmanes de l'embaràs.
- Hauria de ser lliure, segur i gratuït, en qualsevol moment durant les primeres setze (16) setmanes de l'embaràs i, posteriorment, només per motius mèdics.
- Hauria de ser lliure, segur i gratuït, en qualsevol moment només per motius mèdics.

2.2.2 A partir de quina edat creieu que una dona pot decidir interrompre el seu embaràs?

- A partir de la majoria d'edat.
- A partir dels setze (16) anys.
- A partir dels setze (16) anys -i, fins a la majoria d'edat, amb el consentiment dels progenitors o representants legals.
- A qualsevol edat -i, fins la majoria d'edat, amb el consentiment dels progenitors o representants legals.

2.2.3 Creieu que la Constitució hauria de reconèixer el dret a una mort assistida a aquelles persones majors de setze (16) anys que pateixin una malaltia greu que condueixi a la seva mort o que produeixi un patiment permanent difícil de suportar i que així ho demanin de manera lliure, informada i inequívoca?

- Sí.
- Sí, però a partir de la majoria d'edat.
- No.
- No s'hauria de reconèixer el dret a una mort assistida, però sí respectar la voluntat de les persones malaltes de no sotmetre's a tractaments o procediments mèdics que els allarguin la vida.

2.2.4 Creieu que la Constitució hauria de reconèixer el dret a una mort assistida a aquelles persones menors de setze (16) anys que pateixin una malaltia greu que condueixi a la seva mort o que produeixi un patiment permanent difícil de suportar i que així ho demanin personalment els progenitors i/o tutors de manera lliure, informada i inequívoca, després de complir tots els requisits i prevencions que la llei estableixi per a aquests casos?

- Sí.
- No.
- No s'hauria de reconèixer el dret a una mort assistida, però sí respectar la voluntat dels progenitors i/o tutors de no sotmetre persones menors d'edat i/o tutelades que es trobin en aquestes circumstàncies a tractaments o procediments mèdics que els allarguin la vida.

2.2.5 Com creieu que la Constitució hauria de preveure l'exercici del dret de les persones a elegir la seva identitat sexual i a escollir i canviar de nom i identitat sexual en el Registre Civil i en el Document d'identitat?

- Sense més requisits que l'expressió de la seva voluntat lliurement manifestada.
- Prèvia presentació de prova psicològica o mèdica que n'aconselli el canvi.

2.2.6 Creieu que la Constitució hauria de fomentar la igualtat de gènere obligant que totes les institucions públiques i empreses de caràcter públic (o amb participació pública) tinguin paritat d'homes i dones en els òrgans de govern o de gestió?

- Sí.
- Sí, mentre no hi hagi prou nivell d'igualtat.
- No.

2.2.7 Creieu que la Constitució hauria de reconèixer com a dret constitucional l'accés de tothom a la societat de la informació?

- Sí. És un dret constitucional que cal garantir a tothom —i a tot arreu— de manera continuada, pública i gratuïta.
- Sí. És un dret constitucional que cal garantir a tothom —i a tot arreu— de manera continuada i pública, amb preu regulat.
- No. Això no obstant, l'Administració n'hauria de garantir l'accés gratuït en edificis públics.
- No. És únicament un servei que cal oferir en règim de mercat i contractar-lo és una decisió voluntària de cadascú.

2.2.8 Creieu que la Constitució hauria de garantir els drets a la intimitat, la privacitat, l'honorabilitat, la pròpia imatge i la protecció de dades personals, davant les noves tecnologies o els sistemes d'intel·ligència artificial?

- Sí. La Constitució hauria d'incorporar una secció de "drets del món digital" per tal de garantir-ne un respecte absolut.
- No.

2.2.9 Garantida la llibertat de pensament, religiosa i de culte per a tothom, creieu que la Constitució hauria de garantir alguna cosa més en aquest àmbit?

- Sí. Hauria de garantir que l'Estat ajudi les religions i organitzacions quan compleixin una funció social efectiva. És a dir, no pel que són sinó pel que fan en interès de la comunitat.
- No. Hauria de limitar-se a reconèixer el caràcter laic de l'Estat i totes les religions haurien de quedar completament excloses de la vida pública.

2.3. Drets polítics

2.3.1 Creieu que l'edat per poder exercir el dret al sufragi hauria de ser:

- Divuit (18) anys per poder exercir el sufragi actiu (poder votar) i passiu (poder ser candidat/a).
- Setze (16) anys per poder exercir el sufragi actiu (poder votar) i passiu (poder ser candidat/a).
- Setze (16) anys per poder exercir el sufragi actiu (poder votar) i divuit (18) anys per al sufragi passiu (poder ser candidat/a).

2.3.2 Creieu que la Constitució hauria de garantir el dret de qualsevol ciutadà o ciutadana, titular del dret de sufragi passiu, a presentar-se individualment a qualsevol eleccions i, en igualtat de condicions, gaudir del dret a ser finançat per l'Administració i ser escoltat als mitjans com qualsevol altra candidatura?

- Sí.
- No.

2.4. Drets socials, econòmics i culturals.

2.4.1 Creieu necessari reconèixer una renda bàsica universal com a mecanisme per poder assegurar un mínim benestar econòmic i social a tothom?

Veure explicació detallada

- RBU: Tothom la cobra, independentment dels ingressos propis.
- RMG: L'estat garanteix uns ingressos mínims i, si no s'hi arriba, complementa el que hi ha fins a arribar-hi.

- Sí.
- No.
- No, però sí que cal reconèixer una renda mínima garantida a aquells sectors socials més vulnerables que no arribin a uns ingressos mínims.

2.4.2 Creieu que la sanitat i l'educació haurien de ser:

- Només de caràcter públic.
- Només de caràcter privat.
- De caràcter públic i privat.

2.4.3 Creieu que els centres mèdics i hospitalaris públics poden externalitzar la seva gestió?

- Sí, però només de manera excepcional per raons pressupostàries o de necessitat.
- No. Haurien de ser, obligatòriament, de gestió pública directa i l'Estat hauria de garantir els professionals i mitjans imprescindibles per a l'adequada cobertura del servei.
- Sí, en qualsevol cas.

2.4.4 Creieu que la Constitució hauria de fomentar i impulsar el desenvolupament tecnològic, la intel·ligència artificial i la investigació científica en general?

Veure explicació detallada

- La intel·ligència artificial dota una màquina de la capacitat de prendre decisions mitjançant processos matemàtics que la fan similar a la intel·ligència humana.
- Els coneixements en IA i en biotecnologia creixen exponencialment creant grans oportunitats i riscos. La pregunta tracta d'esbrinar si penses que cal sotmetre aquestes tècniques a codis ètics i si aquests han de ser elaborats pels particulars o per l'estat.

- Sí, sense cap mena de limitació.
- Sí, però tot garantint la protecció específica de la privacitat individual, comunicació col·lectiva i protecció de dades personals.
- Sí, però regulant convenientment la utilització del patrimoni genètic i embrionari de l'ésser humà i dels animals, plantes i altres organismes vius, d'acord amb el principi de precaució, per tal de garantir la protecció de l'ésser humà i del seu entorn, de la seva dignitat i de la integritat física i psíquica de tothom.
- Sí, però tenint en compte la protecció de tots els aspectes relacionats a les dues respostes anteriors.

2.4.5 Creieu que la Constitució hauria de garantir el dret de tothom a l'habitatge digne sense cap limitació?

- Sí.
- No.

2.4.6 Com creieu que la Constitució hauria de garantir que tots els supòsits de desnonament de persones o famílies en situació de vulnerabilitat i sense alternativa d'habitatge, que no puguin pagar els crèdits hipotecaris o el lloguer, es resolguessin sempre?

- Mitjançant la instauració obligatòria d'un lloguer social, si la propietat està en mans d'entitats financeres, fons d'inversió o grans tenidors d'immobles.
- Mitjançant el reallotjament adequat, per part de l'Administració Pública, de les persones i unitats familiars en situació de vulnerabilitat, en el cas que els propietaris no siguin grans tenidors d'immobles.
- No. No hi hauria d'haver regulacions especials en aquest terreny. Només l'obligació de l'Administració Pública d'implementar polítiques d'habitatge i serveis socials per intentar garantir a tothom una alternativa residencial..

2.4.7 Creieu que la Constitució hauria de prohibir la possibilitat de tallar el subministrament d'aigua, llum i gas a persones o famílies en situació de vulnerabilitat per impossibilitat de pagament?

- Sí.
- No. Tanmateix, l'empresa subministradora hauria de quedar obligada a oferir als afectats un preu social taxat per l'Administració Pública. I en cas de no ser assumible pels afectats, l'Administració Pública hauria de tenir l'obligació de fer-se càrrec del pagament.
- No. No hi hauria d'haver regulacions especials al respecte, només l'obligació de l'Administració Pública d'implementar polítiques d'ajuts socials que evitin aquest problema.

2.4.8 Creieu que la Constitució hauria de garantir l'educació pública amb caràcter gratuït?

- Sí, per a tothom en totes les etapes educatives i tota mena d'ensenyament.
- Sí, per a tothom però només en les etapes d'educació obligatòria.
- Sí per a tothom en les etapes d'educació obligatòria i en la resta d'etapes educatives només per a les rendes baixes

2.4.9 Creieu que la Constitució hauria de fixar un model educatiu basat en l'assoliment de l'autonomia crítica de l'alumnat, la socialització del coneixement i la formació integral de caràcter científic, humanístic i tècnic?

- Sí.
- No.

2.4.10 Creieu que la Constitució hauria de limitar d'una manera o altra una elevada concentració de propietats en una persona natural o jurídica no pública?

- Sí. Tot i que la propietat privada hauria de ser lliure, s'hauria d'intentar limitar l'elevada concentració de propietats, regulant-la i establint sobre aquesta, de manera excepcional, un tipus impositiu especial i dissuasiu.
- Sí. La propietat privada pot ser limitada quan ho exigeixi l'interès comú, i sempre a canvi d'una contraprestació justa.
- Sí. La propietat privada pot ser limitada quan ho exigeixi l'interès comú.
- No. La concentració de propietats hauria d'estar permesa i ser lliure. La propietat privada és un dret que no pot ser limitat.

2.4.11 Com creieu que la Constitució hauria de garantir a Catalunya la pensió de jubilació?

- Mitjançant un sistema distributiu similar a l'actual, a càrrec de les cotitzacions de les empreses i dels treballadors i treballadores.
- Mitjançant un sistema públic de capitalització en funció de les pròpies cotitzacions.
- Mitjançant una pensió mínima estatal i la resta a través d'un sistema públic de capitalització en funció de les pròpies cotitzacions
- Mitjançant una pensió mínima suficient garantida a càrrec dels pressupostos generals i la resta a càrrec de plans de pensions privats de les persones interessades.

2.4.12 Creieu que la Constitució hauria de garantir la protecció efectiva de l'envelliment digne i el benestar personal de la gent gran en tots els àmbits de salut, habitatge, cultura i lleure?

- Sí.
- No.

2.5. Drets dels animals i de la natura.

2.5.1 Creieu que la Constitució hauria de garantir la protecció dels animals?

Veure explicació detallada

- Enllaç a la Carta de la Terra (https://cartadelatierra.org/lea-la-carta-de-la-tierra/descargar-la-carta/?doing_wp_cron=1612375831.3838789463043212890625)
- El terme natura l'equiparem al de biosfera, formada pel conjunt dels éssers vius, el medi físic que els envolta i totes les seves interaccions amb elements de la litosfera, la hidrosfera i l'atmosfera.

- Sí. Els hauria de reconèixer com a subjectes amb drets propis.
- Sí, mitjançant l'establiment de normes obligatòries per a tothom a fi i efecte de garantir-los el respecte i la consideració exigida per la Carta de la Terra.
- No. Els animals no poden ser titulars de drets.

2.5.2 Creieu que la Constitució hauria de garantir la protecció de la natura i la conservació de la biodiversitat com a patrimoni de la humanitat?

- Sí. La natura hauria de ser reconeguda com a subjecte amb drets propis per tal de preservar així l'equilibri ecològic i natural.
- Sí, mitjançant l'establiment de normes obligatòries per a tothom a fi i efecte de garantir-ne la protecció i evitar que ningú la faci malbé per tal de preservar l'hàbitat per a les generacions futures.
- No. La natura no pot ser titular de drets.

2.5.3 Creieu que la Constitució hauria de garantir que totes les activitats productives i econòmiques que puguin afectar el medi natural quedessin expressament sotmeses, per llei, al principi de precaució?

Veure explicació detallada

- El terme natura l'equiparem al de biosfera formada pel conjunt dels éssers vius, el medi físic que els envolta i totes les seves interaccions amb elements de la litosfera, la hidrosfera i l'atmosfera.

- Sí.
- No.

2.6. Garanties dels drets.

2.6.1 Creieu que totes les llibertats i tots els drets —tant els fonamentals com els de prestació— reconeguts a la Constitució haurien de gaudir de la mateixa tutela judicial?

Veure explicació detallada

Els drets de prestació són aquells que permeten a les persones tenir una vida digna. Solen ser prestats (d'aquí el nom) per l'Estat a les persones que no els poden assolir pels seus propis mitjans. Alguns exemples poden ser les prestacions per atur, jubilació, per atenció a familiars a càrrec, etc.

- Sí. Tots haurien de tenir el mateix rang i la mateixa protecció.
- No. Els drets fonamentals haurien de tenir rang superior i protecció constitucional exclusiva..

2.6.2 Creieu que la Constitució hauria de preveure que els pressupostos generals de Catalunya destinessin un percentatge mínim del Producte Interior Brut (PIB) a Justícia, Educació i Sanitat?

- Sí.
- Només en el cas de Justícia per tal de garantir la separació de poders.
- No; és el Parlament qui aprova lliurement les partides pressupostàries segons que ho consideri més oportú en cada moment.